

HOTĂRÂRE

În numele Legii

15 decembrie 2015

mun. Chișinău

Judecătoria Centru mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței judecătorești - Sergiu Stratan

Grefieri - Nadejda Ceban

juducând în ședință de judecată publică contestația depusă de către Bușilă Radu împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din XXXXXXXXXX, aplicată în baza art. 69 alin. (1) și 78 alin. (2) Cod contravențional,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2015, contravenientul Bușilă Radu a depus la Inspectoratul de poliție Centru, mun. Chișinău o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din XXXXXXXXXX, aplicată în baza art. 69 alin. (1) și 78 alin. (2) Cod contravențional.

În motivarea contestației a invocat că nu este de acord cu faptele imputate, nu le-a comis, neconsiderându-se vinovat de săvârșirea acestora, fapt pentru care solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din XXXXXXXXXX.

Totodată, a indicat că agentul constator, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și la aplicarea deciziei de sancționare, nu s-a bazat pe careva probe care i-ar confirma vinovăția, faptele indicate în acesta nu corespund realității, fiind întocmit cu grave abateri de la procedura stabilită.

Astfel, contestatarul a indicat că la 11 august 2015, aproximativ în jurul orei 20.00, se afla împreună cu fosta sa soție Bușilă Valeria și cu fiica sa Bușilă Sofia. Din cauza faptului că acesta a uitat portmoneul în mașină, fosta soție a provocat un scandal. Pentru acest fapt a depus o plângere la secția de poliție nr. 2 primită de către același agent constator Buhaci Marin. A doua zi a fost invitat la secția de poliție nr. 2 din str. Docuceaev unde i s-a întocmit un proces verbal.

În acest sens, contestatarul a indicat că agentul constator nu a ținut cont de obiecțiile sale precum că nu a comis faptele imputate, nu i s-a dat posibilitatea anexării la materialele dosarului contravențional explicațiile sale, nu i s-au explicat drepturile și obligațiile, martorii asistenți nefiind prezenți în momentul când a refuzat să semneze procesul-verbal cu privire la contravenție.

De asemenea, constatarea agentului constator precum că ar fi înjurat-o pe Valeria Bușilă nu a fost probată prin nimic, acesta bazându-se exclusiv pe declarațiile victimei, care au drept scop sancționarea sa administrativă cu lipsirea posibilității de a se vedea cu copilul minor Sofia Bușilă.

Mai mult, contravenientul a indicat că nici faptul că ar fi zbrâncit-o pe fosta soție Bușilă Valeria, care s-ar fi manifestat prin cauzarea de dureri fizice, nu a fost probată și justificată, ultima neprezentând nici un certificat medico-legal care să confirme acest fapt.

În ședință de judecată contravenientul a susținut contestația depusă, solicitând admitere ei și anularea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Agentul constator Buhaci Marin a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată.

Victima Bușilă Valeria, în ședința de judecată a solicitat respingerea contestației. Astfel, aceasta a indicat că incidentul din parc s-a produs datorită comportamentului contravenientului, și anume când i s-a reproșat că nu vrea să achite 2 lei pentru a-i procura înghețată copilului. Or acesta a reacționat violent, spunând copilului precum că mama este "o proastă", "nu ți-a mers cu mama". De asemenea, contravenientul i-a spus că "fi va da una și o va da în lac". A chemat poliția. Mama acesteia mergea din urma lor, iar în momentul când a fost îmbrâncită, a sunat la poliție.

Reprezentantul victimei Bușilă Valeria, avocatul Străisteanu Doina Ioana, în ședința de judecată a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată. Mai mult, a afirmat că Bușilă Radu, prin comportamentul său, manifestat prin diferite replici la adresa victimei și martorului, date în una din ședințele de judecată, demonstrează atitudinea acestuia. Mai mult, din înregistrarea audio se aude cum contravenientul o înjură pe victimă.

Analizând explicațiile participanților la proces, cercetând materialele dosarului, instanța de judecată respinge contestația, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 448 alin. (5) Cod contravențional, contestația împotriva hotărârii cu privire la contravenție poate fi depusă în decursul a 15 zile de la data pronunțării hotărârii sau de la data aducerii ei la cunoștință, după caz. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, persoana față de care a fost pronunțată hotărârea poate fi repusă în termen, la cerere, de către autoritatea (persoana cu funcție de răspundere) împuternicită să examineze contestația.

Din materialele dosarului urmează că contravenientul a depus contestația la 17.08.2015, contestând procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia din

XXXXXXXXXX, cu care a făcut cunoștință în ziua întocmirii, fapt confirmat prin semnătura contravenientului fixată în procesul-verbal cu privire la contravenție. În atare circumstanțe, instanța de judecată consideră că contravenientul a depus-o în termenul de 15 zile.

Instanța constată că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că „în principiu, caracterul general al legii contravenționale și scopul pedepselor, care are un caracter de prevenire și pedepsire, este suficient pentru a dovedi faptul că reclamantul a fost găsit vinovat de înlăptuirea unor acțiuni cu caracter criminal în sensul articolului 6 al Convenției (vezi *Lauko c. Slovaciei, hotărâre din 2 septembrie 1998, Rapoarte 1998-VI, § 58*). Mai mult, legea contravențională conține prevederi referitoare la chestiuni precum: circumstanțele atenuante și agravante, responsabilitatea pentru tentativa de comitere a unei contravenții, precum și legitima apărare, care indică de fapt natura penală a contravențiilor administrative.”

În cauza *Ozturk vs Germania* Curtea Europeană a reținut că lipsa gravității pedepsei nu poate înlătura caracterul penal inerent al unei contravenții.

Astfel, Curtea Europeană, în cauza *Ziliberberg vs. Moldova* din 1 mai 2005 a reținut următoarele: „29. [P]entru a determina dacă o contravenție poate fi calificată ca având un caracter „penal” în sensul prevederilor Convenției, prima chestiune care trebuie determinată este dacă textul normei de drept care definește contravenția aparține, în sistemul legal al statului reclamat, legii penale; apoi trebuie determinată natura contravenției și, în sfârșit, natura și gradul de severitate al pedepsei care poate fi aplicată persoanei care se face vinovată de comiterea contravenției. Toate aceste aspecte trebuie examinate, luând în considerație obiectul și scopul articolului 6 al Convenției, sensul termenilor articolului respectiv, precum și legislația Statelor Contractante (vezi, printre altele, *Garyfallou AEBE c. Greciei, hotărâre din 24 septembrie 1997, Rapoartele Hotărârilor și Deciziilor 1997-V, p. 1830, § 32*). 30. [R]eglementările dreptului intern al statului reclamat au o valoare relativă (vezi *Kadubec c. Slovaciei, hotărâre din 2 septembrie 1998, Rapoarte 1998-VI, § 51*). 31. Curtea reamintește că aceste criterii sunt alternative și nu cumulative: pentru ca articolul 6 al Convenției să fie aplicat, este suficient ca contravenția respectivă să fie de natură „penală” din punct de vedere a Convenției, sau ar trebui ca persoanei declarate vinovate de comiterea contravenției să-i fie aplicată o sancțiune care prin natura și gradul de severitate, să se refere la sfera „penală” (vezi, printre altele, *Lutz c. Germaniei, hotărâre din 25 august 1987, Seria A, nr. 123, p. 23, § 55*). Acest lucru nu exclude să fie luat în considerație aspectul cumulativ al criteriilor, în cazul în care o analiză separată a fiecărui criteriu nu face posibilă elaborarea unei concluzii clare cu privire la existența unor „acuzatii de natură penală” (vezi, *Janosevic c. Suediei, nr. 34619/97, § 67, CEDO 2002-VII*).”

În acest sens, art. 425 alin. (1) Cod contravențional prevede că probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Totodată, alin. 7 din același articol menționează că **procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii**, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Instanța relevă că stabilirea de către legiuitor a standardelor de probațiune aferente procesului penal vine să implementeze jurisprudența Curții europene în materia naturii juridice a contravențiilor și echivalării lor infracțiunilor.

Astfel, potrivit art. 27 CPP, judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

De asemenea, potrivit art. 101 CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

Instanța constată că, în esență, contravenientul a fost recunoscut vinovat de săvârșirea a două contravenții.

În acest context, instanța va examina separat, pentru fiecare contravenție în parte, temeinicia acuzațiilor aduse.

Cu privire la fapta incriminată de prevederile art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța atestă că, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție din 12 august 2015, contravenientul ar fi **‘înjurat-o** cu cuvinte necenzurate pe fosta soție Bușilă Valeria”.

În acest sens, instanța relevă că, potrivit art. 69 alin. (1) Cod contravențional, injuria adusă în public, vorbele sau faptele care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei se sancționează cu amendă de la 20 la 60 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 60 de ore.

Instanța constată că noțiunea de “injurie” nu este definită de către actualul Cod contravențional, însă, cu toate acestea, art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare definește injuria ca fiind - exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenționat persoana și care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică.

Potrivit art. 7 alin. (6) din Legea privind libertatea de exprimare, se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiții: a) exprimarea intenționată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate.

Astfel, instanța constată că la determinarea faptei ilegale reglementate de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, agentul contactat a folosit declarațiile victimei Bușilă Valeria, care la 11 august 2015 a comunicat că în ziua incidentului se aflau în parcul “Valea Morilor” când s-a iscat o ceartă, iar contravenientul i-a declarat că “îmi trebuie tratament neurologic”, “eu sunt bolnavă psihologic”, “nu ți-a mers cu mama” (f.d. 6).

De asemenea, mama victimei Bușilă Valeria, Vasiliu Svetlana fiind audiată la 11 august 2015, cât și prin declarațiile date în cadrul ședinței de judecată, a menționat că Bușilă Radu este o persoană obraznică, neechilibrată, agresivă. La momentul producerii incidentului respectiv, contravenientul a ofensat-o pe victimă, observând o discuție aprinsă între aceștia.

În acest context, cu toate că contravenientul a negat faptul că ar fi injurat-o pe victima Bușilă Valeria, înregistrările audio cercetate în instanța de judecată demonstrează contrariul. Astfel, din înregistrările respective, contravenientul o numește pe victima Bușilă Valeria “animală”. Or, cuvântul “animală” adresat victimei în contextul respectiv, fără îndoială, poate fi calificat drept o injurie.

Totodată, chiar dacă înregistrarea CD-ului a fost anexată la dosarul contravențional *a posteriori* întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicării deciziei de sancționare, acest fapt nu poate priva participanții la proces de dreptul acestora, potrivit art. 6 CEDO, de a solicita, la examinarea contestației, audierea/vizionarea și

altor probe, neluate în considerare la etapa constatării și aplicării contravenției.

Mai mult, instanța reține că, chiar dacă, *prima facie*, victima a avut un comportament provocator, contravenientul încercând să o calmeze, acesta nu poate fi absolvit de răspundere contravențională. Or, provocarea, potrivit art. 19 Cod contravențional, nu înlătură caracterul contravențional al faptei.

Totodată, fapta s-a consumat în public, din înregistrarea video putându-se observa locul petrecerii, prezența oamenilor, argumentul contravenientului precum că cearta ar fi avut loc doar între ei, fiind declarativ.

Cu privire la fapta incriminată de prevederile art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Instanța atestă că, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție din 12 august 2015, contravenientul ar fi **“zburcat-o care s-a manifestat prin cauzarea de dureri fizice”**.

În acest sens, instanța relevă că, potrivit art. 78 alin. (2) Cod contravențional, vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, maltratarea, aplicarea de lovituri, alte acțiuni violente care au provocat dureri fizice se sancționează cu amendă de la 25 la 50 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore, sau cu arest contravențional de la 5 la 10 zile.

Astfel, instanța constată că la determinarea faptei ilegale reglementate de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, agentul constatator a folosit declarațiile victimei Bușilă Valeria, care la 11 august 2015 a comunicat că în ziua incidentului se aflau în parcul “Valea Morilor” când a fost îmbrâncită de către contravenient, cauzându-i-se dureri fizice” (f.d. 6).

De asemenea, mama victimei Bușilă Valeria, Vasiliu Svetlana fiind audiată la 11 august 2015 a declarat că contravenientul a îmbrâncit-o pe victimă, manifestată prin apucarea de braț agresiv și împingerea acesteia. Mai mult, în ședința de judecată, aceasta, fiind audiată în calitate de martor, a declarat că a apucat-o de mână pe Valeria Bușilă și “a început s-o scuture”.

În acest context, cu toate că contravenientul a negat fapțul că i-ar fi cauzat dureri fizice victimei, înregistrările audio/video cercetate în instanța de judecată demonstrează contrariul. Astfel, din înregistrările respective, victima îi reproșează contravenientului următoarele: **“ce ma lovești, eu nu-nțeleg, tu n-ai dreptul să pui mâna pe mine, ai înțeles?”** Ulterior, contravenientul în răspunde: “am să-ți frec una și ai sa te duci în iaz”.

Or, coroborând înregistrarea respectivă cu declarațiile victimei și martorului, instanța reține că agentul constatator corect a calificat acțiunile contravenientului Bușilă Radu conform competenței contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

În acest context, instanța urmează să respingă obiecția contravenientului precum că victima nu a fost supusă unui control din partea unui medic legist, or, componența de contravenție imputată prevede pe lângă vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale și maltratarea, aplicarea de lovituri, **alte acțiuni violente** care au provocat dureri fizice. Astfel, potrivit 79 al Regulamentului Ministerului Sănătății nr. 199 din 27.06.2003 de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale, constatarea acțiunilor de tipul bătăilor, chinurii sau torturii sunt de competența organelor de urmărire penală (i.e. agentului constatator) și instanței de judecată. Medicul legist are numai obligațiunea de a constata prezența, caracterul și vechimea vătămărilor corporale și ale sănătății generate de anumite acțiuni menționate. Or, victima nu a reproșat, iar contravenientul – sancționat pentru cauzarea vătămării corporale, dar pentru alte acțiuni (i.e. îmbrâncirea) care au cauzat dureri fizice, concluzia medicală în această situație, nefiind necesară.

Mai mult, art. 97 CPP, potrivit căruia, în procesul penal existența, caracterul și gradul leziunilor corporale în cauzele penale – se constată prin raportul expertizei medico-legale, nu este aplicabil speței, or, așa cum s-a arătat *supra*, contravenientul a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, manifestată prin cauzarea de dureri fizice victimei, nu de leziuni corporale.

Celelalte obiecții ale contestatarului Bușilă Radu.

Instanța constată că unul din argumentele contravenientului se bazează pe faptul că procesul verbal cu privire la contravenție ar fi fost întocmit în prezența a doi martori asistenți, în realitate aceștea nefiind în biroului agentului constatator în momentul sancționării contestatarului.

În acest context, în ședința de judecată s-a elucidat acest aspect, agentul constatator menționând că, inițial, contravenientul a refuzat să semneze, ulterior apropiindu-se și semnând procesul verbal. Prin urmare, instanța nu poate considera argumentul respectiv ca fiind de natură a afecta validitatea procesului verbal cu privire la contravenție. Mai mult, contravenientul nu a probat în vreun fel afirmația sa precum că martorii asistenți, la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, nu erau prezenți.

De asemenea, instanța urmează să respingă și argumentele contravenientului precum că nu i-au fost explicate drepturile și obligațiile și nu i s-a permis să facă cunoștință cu materialele dosarului contravențional sau să prezinte probe. Or, acesta a semnat procesul verbal cu privire la contravenție, i s-a înmănat o copie, a contestat în termenul legal procesul-verbal, fapte ce vorbesc despre cunoașterea drepturilor sale, declarațiile respective fiind făcute cu scopul de a evita răspunderea contravențională.

Totodată, faptul că și contravenientul a depus o plângere pentru tragerea victimei Bușilă Valeria la răspundere contravențională, nu îl scutesc pe acesta de răspundere pentru faptele comise și stabilite atât prin procesul verbal cu privire la contravenție, cât și în cadrul ședinței de judecată.

Mai mult, contravenientul nu a putut proba faptul că i-ar fi fost refuzat de către agentul constatator posibilitatea depunerii explicațiilor la procesul contravențional, acesta menționând la secțiunea “obiecții” că “nu recunosc procesul verbal și-l voi contesta în instanța de judecată”. Or, acesta, în cazul în care i se refuza depunerea explicațiilor, așa cum a menționat, urma să indice acest fapt în procesul verbal.

Astfel, toate obiecțiile contestatarului comportă un caracter declarativ, nefiind probate, instanța urmând a respinge contestația ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 462 Cod contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge contestația depusă de către Bușilă Radu împotriva procesului - verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din XXXXXXXXXX,

aplicată în baza art. 69 alin. (1) și 78 alin. (2) Cod contravențional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Președintele ședinței,

Judecător

Sergiu STRATAN